

Marek Chabior
Ul. K. Napierskiego 83/44
70-783 Szczecin
E-mail: marek.chabior@gmail.com

Szczecin, 11.01.2016 r.

Stowarzyszenie Klimatologów Polskich
Krakowskie Przedmieście 30/217
00-927 Warszawa
e-mail: skp2010@o2.pl

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Jan Szyszko
Minister Środowiska
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa

Petycja

w sprawie zmiany zasad udostępniania danych meteorologicznych oraz treści porozumień,
które IMGW zawiera ze szkołami wyższymi

Szanowny Panie Ministrze,

1) wnosimy w interesie publicznym aby Ministerstwo Środowiska poparło włączenie IMGW do listy podmiotów obowiązanych do udostępniania danych meteorologicznych poprzez zmianę treści art. 3 pkt. 3 rządowego projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego tak aby po zmianie brzmiał: **3) szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk oraz jednostek naukowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620 oraz z 2015 r. poz. 249 i 1268), z wyjątkiem IMGW PIB w zakresie realizacji zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej oraz bibliotek naukowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach”.**

2) wnosimy w interesie publicznym o anulowanie porozumień, które IMGW zawarło ze szkołami wyższymi w związku z ich niezgodnością z art. 110 ust. 3, 6 i 8a ustawy prawo wodne oraz z ustawą o dostępie do informacji publicznej. Apelujemy o przyjęcie rozwiązania, w którym dane meteorologiczne na potrzeby instytucji wymienionych w art. 110 ust. 3 prawa wodnego będą udostępniane na wniosek, bez żadnych warunków. Jednocześnie wnosimy o poparcie poszerzenia listy podmiotów uprawnionych do nieodpłatnego dostępu i zmianę zapisu art. 110 ust. 3 na: **Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej jest obowiązany udostępniać nieodpłatnie informacje o stanie atmosfery i hydrosfery, przetwarzane w wyniku realizacji standardowych procedur na potrzeby działalności o charakterze niekomercyjnym.**

Uzasadnienie

Ad. 1. **Dyrektywa 2013/37/UE oraz wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie zalecanych licencji standardowych, zbiorów danych i opłat za ponowne wykorzystanie dokumentów z dnia 24 lipca 2015 r. wskazują na konieczność uwzględnienia danych meteorologicznych w zbiorze informacji sektora publicznego, udostępnianych na podstawie projektowanej ustawy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego.**

W tym celu wnosimy o poparcie zmiany treści art. 3 pkt. 3 projektu ustawy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego, poprzez dopisanie: „z wyjątkiem IMGW w zakresie realizacji zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej oraz bibliotek naukowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach”.

Uzasadnieniem tej zmiany jest wskazanie w punkcie 10 Dyrektywy 2013/37/UE, że *Dyrektywa 2003/98/WE powinna mieć zastosowanie do takich dokumentów, których wydawanie jest jednym z zadań publicznych zainteresowanych organów sektora publicznego, zgodnie z przepisami ustawowymi lub innymi wiążącymi przepisami państw członkowskich.* Dotyczy to również danych meteorologicznych, ponieważ zgodnie art. 102 ust. 1 ustawy prawo wodne, *Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna wykonuje zadania państwa w zakresie osłony hydrologicznej i meteorologicznej społeczeństwa, środowiska, dziedzictwa kulturowego, gospodarki i rozpoznawania zagrożeń niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze lub hydrosferze, a także na potrzeby rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych kraju.* Państwowe instytuty meteorologiczne w krajach Unii Europejskiej nie mogą podlegać wyłączeniu jak instytucje edukacyjne i badawcze w rozumieniu Dyrektywy 2013/37/UE i z tego względu za niedozwolone należy uznać wyłączenie IMGW na podstawie faktu, że 13.09.2010 roku nadano mu status państwowego instytutu badawczego. Nadanie statusu PIB należy potraktować jako podjęte w celu obejścia Dyrektywy 2003/98/WE, a czego dowodem jest postawa Ministerstwa Środowiska, które zablokowało na przełomie 2010/11 inicjatywę Rektorów wszystkich uczelni w Polsce zmierzającą do otwarcia danych meteorologicznych na cele naukowe.

Z powyższych względów apelujemy, by Pan Minister, także jako Poseł, naprawił błędy poprzedników i poparł proponowaną zmianę w projekcie ustawy. Zwracamy uwagę, że koszt jaki poniesie skarb państwa z tytułu nieodpłatnego udostępniania standardowych danych meteorologicznych wyniesie zaledwie ok. 1 mln zł (taką kwotę wskazał przedstawiciel IMGW na konferencji uzgodnieniowej w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji w dniu 10.07.2014 r. W przypadku uwalniania danych sektora publicznego w innych krajach UE korzyści ekonomiczne państwa wielokrotnie przekraczają sumy kwot wcześniej pobieranych przez instytucje sektora publicznego.

W komunikacie KE „*Otwarte dane – siła napędowa innowacji, wzrostu gospodarczego oraz przejrzystego zarządzania*” wskazano, że łączne bezpośrednio i pośrednio korzyści gospodarcze wynikające ze stosowania i wykorzystywania informacji sektora publicznego w gospodarce całej UE-27 kształtowałyby się na poziomie 140 mld EUR rocznie. W Polsce takie otwarcie byłoby dodatkowym motorem dla innowacji oraz wsparłoby rozwój MSP, na czym znacząco zyskałby właśnie skarb państwa.

Dotychczasowe, restrykcyjne lub niejednoznaczne prawo spowodowało, że polska gospodarka tylko w nieznacznym stopniu weszła na ścieżkę rozwoju opartego na innowacjach i wiedzy.

Najbliższe posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego odbędzie się w dniu 12 stycznia 2016 r. o godz. 12.00. Prosimy o przyście na posiedzenie podkomisji przedstawiciela Ministerstwa Środowiska.

Ad. 2.

Według stanu prawnego na dzień wejścia w życie nowelizacji ustawy prawo wodne w dniu 29 grudnia 2011 roku wynika, że *Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej jest obowiązany udostępniać nieodpłatnie informacje o stanie atmosfery i hydrosfery, przetwarzane w wyniku realizacji standardowych procedur, organom władzy publicznej oraz właścicielom wód lub działającym w ich imieniu zarządcom, jak również uczelniom, instytutom naukowo-badawczym dla potrzeb badań naukowych i dydaktycznych*, i nie ma żadnych obwarowań prawnych, że musi być zawierane jakiegokolwiek porozumienie w sprawie przekazywania danych i zastrzegania kar umownych za przekazywanie dalej danych - nawet na cele komercyjne.

Dalsze udostępnianie danych nieodpłatnie na cele niekomercyjne, uzyskanych w wyniku działalności statutowej (ustawowej) uczelni jest uregulowane w art. 110 ust. 6 ustawy prawo wodne (wnioskowanie a contrario). Zapis ten uwypukla nieodpłatność danych na cele niekomercyjne dla wszystkich, którzy te dane potrzebują, a w posiadaniu których byłyby podmioty, o których mowa w art. 110 ust. 3. prawa wodnego. Zapis ten uwypukla nieodpłatność danych na cele niekomercyjne podmiotom potrzebującym, wymienionym w art. 110 ust. 3 prawo wodne.

Porozumienia lub umowy jakie narzuca IMGW podmiotom wskazanym w art. 110 ust. 3 świadczą o wykorzystywaniu przez IMGW pozycji monopolistycznej oraz wskazują na brak nadzoru nad IMGW ze strony Ministerstwa Środowiska w latach 2010-15. Niektóre zapisy porozumienia świadczą wręcz o lekceważeniu obowiązującego prawa przez IMGW (Załącznik 1). Dodatkowo IMGW zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora IMGW z dnia 18.01.2011 r. żąda przekazania opisu planowanej pracy oraz rości sobie prawo recenzowania pracy naukowej pod kątem zapotrzebowania na dane meteorologiczne (Załącznik 2).

Należy zauważyć, że kolejne kraje implementują Dyrektywę 2013/37/UE i wprowadzają nieodpłatne udostępnianie danych meteorologicznych na cele komercyjne. W Polsce nadal jest problem z dostępem do danych na cele niekomercyjne, mimo że zgodnie z Rezolucją nr 40 Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) dane meteorologiczne do celów niekomercyjnych powinny być udostępniane nieodpłatnie. W 2011 roku ustawa o dostępie do informacji publicznej zamknęła dostęp do danych meteorologicznych na cele niekomercyjne tym wszystkim podmiotom, które zostały niedostrzeżone w art. 110 ust. 3 ustawy prawo wodne. Od podmiotów nie wskazanych w art. 110 ust. 3, IMGW żąda gigantycznych opłat.

Panie Ministrze, należy też podkreślić, że IMGW nawet w przypadku podmiotów wskazanych w art. 110 ust. 3 prawa wodnego dokonuje wyceny danych meteorologicznych (maksymalna kwota jaką znam, to 37 mln zł za dane dla 16 stacji meteorologicznych – Załącznik 3) zastrzegając sobie prawo naliczania kary umownej na swoją korzyść, chociaż właścicielem tych danych jest skarb państwa. W dwóch wersjach umowy między IMGW w ZUT w Szczecinie dane meteorologiczne zostały inaczej wycenione. W drugiej wersji umowy (dane dla 40 lat) wartość jednej danej jest ponad dwadzieścia razy wyższa niż w pierwszej umowie dla okresu 10. letniego(!). Nie można sprawdzić powodu tak diametralnie różnej wyceny danych meteorologicznych, ponieważ IMGW odmawia przekazania cennika.

Tak wysokie ceny danych meteorologicznych oraz specyficzne zapisy porozumień świadczą, że celem IMGW jest zablokowanie przygotowywania ekspertyz oraz wszelkich badań prowadzonych we współpracy przez kilka instytucji. Przy tak sformułowanych porozumieniach jest niemożliwe realizowanie dużych projektów, w tym unijnych które wymagają kilku partnerów.

W poprzednich latach Ministerstwo Środowiska, mimo składanych skarg, z których część była nawet nagłośniona medialnie, nic nie zrobiło aby rozwiązać problem dostępu do danych IMGW, szczególnie w zakresie równego – nie dyskryminującego do nich dostępu.

Z powyższych względów wnosimy o pozytywne rozpatrzenie petycji.

Z poważaniem

Marek Chabior

*W imieniu Zarządu
Stowarzyszenia Klimatologów Polskich
Dr Marek Błaś
Dr Marek Chabior
Dr hab. Dorota Matuszko
Dr Artur Widawski
W imieniu Komisji Rewizyjnej
Stowarzyszenia Klimatologów Polskich
Prof. dr hab. Krzysztof Kozuchowski
Prof. dr hab. Bożena Michalska
Prof. dr hab. Marian Rojek*

Załącznik:

1. Porównanie porozumień jakie IMGW przedstawia do podpisania szkołom wyższym od końca 2009 roku.
2. Zarządzenie nr 2/2011 Dyrektora IMGW z dnia 18.01.2011 r.
3. Umowy nr 4/2012 między ZUT w Szczecinie a IMGW. (porównanie tych umów pokazuje, że wartość danych określana jest przez IMGW w sposób „uznaniowy”. IMGW odmawia udostępnienia cennika danych meteorologicznych. Porównanie tych umów pokazuje, że nie wiadomo jakimi kryteriami kieruje się IMGW wyceniając wartość danych meteorologicznych.)

Pod petycją podpisują się:

1. Dr Marek Błaś
2. Bartosz Brojek
3. Dr Katarzyna Lindner-Cendrowska
4. Magdalena Tatar

- 5 Artur Surowiecki - Przedstawiciel Stowarzyszenia Skywarn Polska
- 6 Piotr Mikrut
- 7 Arkadiusz Płachta
- 8 Weronika Chrósny
- 9 Mateusz Wilczewski
- 10 Kamil Stasiak
- 11 Sebastian Cichosz
- 12 Fabian Starowicz
- 13 Marek Brzeziński
- 14 Dawid Melnarowicz
- 15 Anna Rola
- 16 Miłosz Lemański
- 17 Malwina Borek
- 18 Tomasz Sołtys
- 19 Mateusz Jakóbiak
- 20 Iwona Studnicka
- 21 Jan Kowal
- 22 Mariusz Kozłowski
- 23 Katarzyna Ogradowczyk
- 24 Paweł Domoradzki
- 25 Maria Wnęk
- 26 Maciej Sobczyk
- 27 Monika Piątkowska
- 28 Anna Adamek
- 29 Paweł Świerblewski
- 30 Kinga Jeńczak
- 31 Tomasz Bittmann
- 32 Krzysztof Rzepa
- 33 Piotr Parda
- 34 Małgorzata Łoboda
- 35 Sylwia Strupiechowska
- 36 Łukasz Pawliczak
- 37 Bartłomiej Michalak
- 38 Bartłomiej Wiśniewski
- 39 Piotr Kołodziej
- 40 Krzysztof Własów
- 41 Krzysztof Chorabik
- 42 Karol Furmańczyk
- 43 Mateusz Wielgosz
- 44 Paweł Mischczuk
- 45 Andrzej Zimończyk
- 46 Piotr Szuster
- 47 Grzegorz Kaliński
- 48 Jarosław Kapka
- 49 Maciej Kaminski
- 50 Magdalena Poznańska
- 51 Konrad Kamiński
- 52 Zbigniew Jatkowski

- 53 Lech Gawuć
- 54 Łukasz Pajurek
- 55 Marek Zięba

- 56 Wojciech Pilorz
- 57 Piotr Sikorski
- 58 Michał Roszkiewicz
- 59 Bartosz Jabłoński
- 60 Sebastian Kuhn
- 61 Paweł Pagacz
- 62 Andrzej Remiszewski
- 63 Piotr Skowroński
- 64 Katarzyna Kozioł
- 65 Marek Wojtyński
- 66 Łukasz Remiszewski
- 67 Igor Laskowski
- 68 Wojciech Stępiak
- 69 Przemysław Skrobański
- 70 Dawid Boryś
- 71 Jan Rogala
- 72 Mateusz Gąsior
- 73 Joanna Dyszy
- 74 Tomasz Paliwoda
- 75 Michał Włodarczyk
- 76 Nikodem Socha
- 77 Katarzyna Paliwoda
- 78 Renata Kołodyńska
- 79 Mariusz Kindalski
- 80 Michał Wojciszewski
- 81 Michał Lempa
- 82 Arnold Jakubczyk
- 83 Przemysław Andrzejewski
- 84 Cezary Misiurski
- 85 Danuta Kościów
- 86 Szymon Piłat
- 87 Łukasz Muszyński
- 88 Tomasz Machowski
- 89 Andrzej Bednarczyk
- 90 Paweł Chyła
- 91 Emil Krawczyk
- 92 Juliusz Walczak
- 93 Marcin Mizgalski
- 94 Tomasz Raszka

- 95 Gościława Korpalska-Chabior
- 96 Marcin Chabior
- 97 Piotr Szyszko
- 98 Maciej Walczak
- 99 Adrian Rudkiewicz

- 100 Paweł Bohm
- 101 Damian Pszczoła
- 102 Kamil Małecki
- 103 Paweł Kotecki
- 104 Radosław Pyttel
- 105 Arkadiusz Świder
- 106 Mateusz Lewandowski

- 107 Dr Małgorzata Świątek
- 108 Janusz Kiełbasa
- 109 Marcin Korytowski
- 110 Martyna Mietluk
- 111 Anna Odzimek
- 112 Łukasz Hryciuk

- 113 Prof. dr hab. Małgorzata Czarnecka
- 114 Mikołaj Chmielewski
- 115 Rafał Kudrzycki
- 116 Piotr Żurowski - Rzecznik prasowy Stowarzyszenia Skywarn Polska
- 117 Mateusz Pardygał
- 118 Daniel Kępski
- 119 Andrzej Kułak
- 120 Zbigniew Brodło
- 121 Leszek Bartczak
- 122 Prof. dr hab. Bożena Michalska
- 123 Dawid Kaleta
- 124 Emilian Bartczak
- 125 Arkadiusz Wójtowicz

- 126 Anna Kłosińska
- 127 Michał Kućmierz
- 128 Daniel Pastenaci
- 129 Natalia Kaczmarek
- 130 Marta Bartkowiak
- 131 Norbert Głogowski
- 132 Nina Narożniak
- 133 Marek Wolski
- 134 Mateusz Zamajtys
- 135 Zdzisław Zięba
- 136 Piotr Machowski
- 137 Daniel Dolebski

- 138 Małgorzata Telus
- 139 Damian Wiśniewski
- 140 Adam Błaszczyk
- 141 Marek Machowski
- 142 Magdalena Grojec
- 143 Maciej Janke
- 144 Łukasz Wolman
- 145 Joanna Kalemba
- 146 Rafał Dzik

- 147 Vladimir Smutny
- 148 Mateusz Matusiak
- 149 Patryk Matczak
- 150 Barbara Moskal
- 151 Mariusz Kupczyk
- 152 Sebastian Maciołek
- 153 Krzysztof Żukowski
- 154 Łukasz Borkowski
- 155 Sebastian Kendzierski
- 156 Krystyna Wilga
- 157 Mateusz Jędrzejczak
- 158 Jacek Lichocki
- 159 Witold Prusinkiewicz
- 160 Łukasz Badełek
- 161 Maciej Bober

- 162 Małgorzata Jaszczolt
- 163 Edyta Bredla
- 164 Piotr Mazur
- 165 Ewa Figiel
- 166 Natalia Bajodek
- 167 Mateusz Ogrodnik
- 168 Jan Boreczek
- 169 Michał Potrykus
- 170 Piotr Koziana
- 171 Piotr Cupryś
- 172 Mateusz Pióro
- 173 Anna Zielińska
- 174 Marcin Grądal
- 175 Przemysław Gwiazda
- 176 Katarzyna Adamiak
- 177 Michał Michowski
- 178 Adam Piaseczny
- 179 Ewa Machowska
- 180 Bożena Niedzwiecka
- 181 Jakub Urbaś
- 182 Anna Urbaś
- 183 Jędrzej Zając
- 184 Piotr Bojarski
- 185 Bartłomiej Gołdyn
- 186 Bogumił Bardzik
- 187 Robert Filipowski
- 188 Beata Hadzik
- 189 Prof. dr hab. Leszek Marks
- 190 Prof. dr hab. Marian Rojek
- 191 Michał Nowak
- 192 Katarzyna Pietrewicz

- 193 Dawid Słupecki
- 194 Maciej Kurkiewicz
- 195 Dr Hanna Ojrzyńska
- 196 Magdalena Mielniczek
- 197 Helena Jabłonowska
- 198 Paweł Milewski
- 199 Damian Muszynski
- 200 Anna Tołoczko-Pasek
- 201 Hubert Popieluch
- 202 Łukasz Brzeziński
- 203 Roman Anulewicz
- 204 Prof. dr hab. Krzysztof Kozuchowski
- 205 Wojciech Pelc
- 206 Dr Krzysztof Jarzyna
- 207 Michał Zagorski
- 208 Artur Paluszkiewicz
- 209 Łukasz Gorzelski
- 210 Marcin Filiński
- 211 Witold Sułkowski
- 212 Krystyna Serbin
- 213 Dr Jadwiga Nidzgorska-Lencewicz
- 214 Małgorzata Pflaum
- 215 Mariola Fabiańska
- 216 Jakub Rusinek
- 217 Adrian Kosno
- 218 Radosław Nowak
- 219 Patryk Korzeniecki
- 220 Bartłomiej Żurowski
- 221 Aleksandra Romanowska
- 222 Kinga Beściak
- 223 Piotr Laska
- 224 Agata Wawszczak
- 225 Dr hab. Anita Bokwa
- 226 Sebastian Grochulski - Łowcy Burz Łódzkie
- 227 Maciej Szyda
- 228 Piotr Kozioł
- 229 Paulina Kapruziak
- 230 Krzysztof Lipka
- 231 Paweł Reducha
- 232 Piotr Skowyrski
- 233 Kinga Sławka
- 234 Adam Knopik
- 235 Dawid Konopka
- 236 Daniel Krawczak
- 237 Kamil Skarżyński
- 238 Marcin Barski
- 239 Agnieszka Piasecka
- 240 Sławomir Sobocki

- 241 Krzysztof Jurczak
- 242 Iwona Chmaj
- 243 Aneta Łazarewicz
- 244 Arkadiusz Waga
- 245 Sławomir Rybak
- 246 Radosław Pawlaczyk
- 247 Andrzej Jakimiuk
- 248 Michał Wiatrak
- 249 Natalia Mikołajczak
- 250 Sebastian Szaliński
- 251 Piotr Kezwoń
- 252 Estera Czerwińska
- 253 Jacek Rzęsista
- 254 Piotr Wójcik
- 255 Kamila Iwanicka
- 256 Tomasz Sobik
- 257 Wojciech Bartula
- 258 Bartosz Czekalski
- 259 Piotr Krause
- 260 Krystyna Sypniewska-Stawańska
- 261 Konrad Czarnecki
- 262 Szymon Glinkowski
- 263 Dariusz Kryczka
- 264 Mateusz Iłża
- 265 Dawid Ciechowski
- 266 Dominik Lorek
- 267 Kamil Zajdel
- 268 Grzegorz Kamiński
- 269 Piotr Nowaczyk
- 270 Karol Świdorski
- 271 Patrycja Kwiecień
- 272 Ewelina Połetek
- 273 Maciej Osiażyk
- 274 Natalia Niedźwiecka
- 275 Adrian Szymański
- 276 Michał Sobczak
- 277 Elżbieta Prosol
- 278 Przemysław Witkowski
- 279 Krzysztof Marchlewski
- 280 Grzegorz Zniszczoł
- 281 Piotr Kabot
- 282 Tomasz Pawlik
- 283 Tomasz Drobnik
- 284 Damian Caban
- 285 Piotr Włodarczyk
- 286 Marcin Marcinkowski
- 287 Sylwia Orman
- 288 Krzysztof Markowicz

- 289 Dr Zbigniew Caputa
- 290 Agata Mieszaniec-Wolny
- 291 Michał Gurba
- 292 Maciej Lisowski
- 293 Betty Śmietana
- 294 Andrzej Strzałkowski
- 295 Adam Kononiuk
- 296 Piotr Dominiak
- 297 Paweł Lachman
- 298 Kamil Wiwczorek
- 299 Paweł Stawicki
- 300 Justyna Rosik
- 301 Wojciech Olszewski
- 302 Szymon Mastalski
- 303 Alicja Caputa
- 304 Hanna Doroz
- 305 Tobiasz Gibas
- 306 Mateusz Szymczak
- 307 Jakub Połec
- 308 Danuta Jach
- 309 Prof. dr hab. Jacek Piskozub, Instytut Oceanologii PAN w Sopocie
- 310 Michał Rudaś
- 311 Prof. dr hab. Szymon Malinowski
- 312 Wojciech Leonarczyk
- 313 Stefan Pasierb
- 314 Wojciech Mania
- 315 Łukasz Ewertowski
- 316 Tomasz Matosek
- 317 Kornelia Miernik
- 318 Prof. dr hab. Marcin Popkiewicz
- 319 Aleksandra Lewandowska
- 320 Katarzyna Batko-Tołuć Sieć Obywatelska Watchdog Polska
- 321 Szymon Osowski - Sieć Obywatelska Watchdog Polska